

n); van D. v. d.
f 130.50.
in dank voor de
„Sinar djiwa“, de
had ik ze voor-
gewandeld hebben,
2000.— benodigd
274.96 + f 238.07
a van motor en
veer f 375.—, Er
D.—, Aan 't eind
Hogeschool be-
P. D.

school

ontving ik f 7.—
had van br C.
ter verspreiding;
eren, maar ver-
maken aan Prof.
hartelijke dank
P. D.

EN PRACTIJK

(IX, slot)

het zijn mening,
de waarheid is?
et" (T. G., 120).
van volkomen
r weinig waarde
te maken, welke
het rechte eind
„Christus“ zegt
uitsluitende en
de enige weg.
wij verraad te-
er een scheids-
Joden of Mo-
enige Meester en
em te verlooch-
de Griekse den-
chinese filosofen
jde teksten" (T.

naam van Chris-
us-der-Schriften!
iem niet te ver-
kening met wat
„niemand kan
ene haten en de
anhangen en de

in ook elke ver-
rk" te noemen.
an een vriendin
Rooms-Katholiek
aan, dat zij naar
et gebruik van
teld had, te be-
R. T., 129). Ik
aag verder: wat
l van zijn 20ste
kon beoordeelen?
voorouders hier-
moeten beklim-

„openbaringen“
id zijn naar God
ouden ontvangen.
dingen. En juist
n vragen: maar
n wil bekend te
die de „opdracht“
een meisje, dat
ier taal hij niet
eg t e r z e l f -
God“, en zonder
n, wat die man
t! Ik denk aan
verhaal van die
e drank geraakt
n gegaan? „Tot
lden wij een lang
t. Ik was nogal
haar een derde
nij op dit laatste
stil te zijn voor
ak, want ik zag
a een onderhoud
og steeds in een
en voor, om sa-
kwam een woord
et haar: het was
t over haar ge-
zijn en vertelde
rave vrouw was,
n had. Toen was
n elkaar. Ik was
elf nog beide zij

mij op. „Het is in orde!“ zei ze, en toen ik verbaasd deed, voegde zij er aan toe: „Toen ik bij u de trap afliep was het alsof de wolken scheurden en ik plotseling helder in mijzelf kon zien. Ik zag, dat ik het mijn moeder altijd kwalijk had genomen, dat zij zo'n braaf, gelovig mens was, want ik schaamde mij juist tegenover haar braafheid. Ik zag, dat ik onderwijzers was geworden om naar het buitenland te kunnen gaan, om weg te komen van dat voorbeeld, omdat ik het in haar buurt niet kon uithouden. Daarginds in Amerika was de Atlantische Oceaan nog niet voldoende om mij van mijn moeder te scheiden en heb ik onbewust een morele kloof tussen haar en mij gegraven door te gaan drinken..... Toen ik thuis kwam, ben ik mijn moeder om de hals gevallen en heb haar voor dat alles vergeving gevraagd, en nu ben ik bevrijd van mijn hartstocht voor port" (R. T., 111/112).

Vreemd, zal men zeggen.
Nu geloof ik, dat we hier te maken hebben met parapsychologische verschijnselen, in de geest van telepathie en helderziendheid. Hoe wij deze verschijnselen moeten verklaren, is een tweede zaak. Maar dat deze bestaan, kan m.i. niet op goede gronden ontkend worden. Evenmin als het vele eeuwen geleden zin had het bestaan van die kracht te ontkennen, die wij nu electriciteit noemen; toen men er nog niet veel meer van wist, dan dat een ebonieten staaf, die men met een wollen lap wreef, papiersnipers aantrok.....

Wij moeten ook hier weer de beproefde regel toepassen de verklaring van een verschijnsel niet bij God te zoeken, als een volkomen natuurlijke verklaring is te geven. Misschien zal iemand vragen: maar hebt ge dan een goede verklaring voor telepathie en helderziendheid? En dan zeg ik rondut: neen! Maar ik weet wel, dat deze n a t u u r v e r s c h i j n s e l e n zijn; en dat zij berusten op krachten, die God Zelf in Zijn schepping gelegd heeft. Evengoed als de zwaartekracht of de elektrische energie.

De persoonlijkheid van Tournier uit zijn boeken kennde en verder in aanmerking nemende de geestelijke structuur van verschillende van zijn patienten, verwondert het mij verder niets, dat in deze „atmosfeer“ verschijnselen als telepathie en helderziendheid voorkomen.

Maar..... telepathie en helderziendheid zijn in wezen heel andere dingen als directe openbaringen van God!

Bovendien..... zelfs wérkelijke wonderen pleiten niet met absolute zekerheid voor een „ingrijpen“ Gods. In het laatste der dagen zullen er valse..... christussen (!!) en valse profeten opstaan, en zullen tekenen en wonderen doen, om te verleiden, indien het mogelijk ware, ook de uitverkorenen" (Marc. 13: 22).

In het laatste der dagen mogen de christenen met werkelijke wonderen wel zéér voorzichtig zijn!!

Ik wil nu deze artikelenreeks over Tournier gaan besluiten.

Natuurlijk zou er over hem en zijn werk, ook naar aanleiding van wat hij in zijn twee boeken „Radicaal Therapie“ en „Techniek en Geloof“ meedeelt, nog veel te vertellen zijn. Ik wil het echter hierbij laten.

Het essentiële heb ik m.i. uitvoerig genoeg behandeld.

En mijn conclusie op het eind is: deze kant moeten we beelst niet op. Op Bijbelse gronden moet tegen Tournier gewaarschuwd worden; opdat we niet terecht komen bij..... „eigenwillige godsdienst“, die, volgens Paulus in Col. 2: 23, niet van „enige waarde“ is!

Leiden.

P. JASPERSE.

GRONINGER Brieven

Amice frater,

Wie de tekenen der tijden kan verstaan, omdat hij ze ziet in het licht van Schrift en historie, die weet, dat het huidige pacifisme een der grootste gevaren is, die de vrijheid der volkeren maar kunnen bedreigen.

Maar nu gaat het mij, als die dominé's, die af en toe hun betoog afbreken en zeggen: maar nu hoor ik hier deze tegenwerping, en dan komen er soms voor de dag, aan welke geen mens in de kerk had gedacht. De dominé zou dan kunnen zeggen, dat de mogelijkheid toch niet uitgesloten was.

Welnu, ik hoor de tegenwerping: maar is U dan niet bevreesd voor een oorlog, een nieuwe wereldoorlog met al de strijdmiddelen, die de mens thans kent?

Wie zou niet beven, als hij denkt aan wat dan over Europa komen kan?

Twee andere vragen hebben het recht onder de ogen te worden gezien. Vooreerst deze: is het werkelijk de humanistische vredesprofetie, waarop de kinderen der kerk hun betrouwen kunnen zetten?

Is wereldkerk en wereldstaat werkelijk fundament van vrede en vrijheid en welvaart? Zoals dan beloofd wordt: vrede en zonder vrees en gebrek? Is de socialistische dwaasheid, die thans door christelijke politieke partijen slechts met het woord wordt weerstaan, waarlijk bron van heil?

Zullen wij geloven, dat de girondijn van de twintigste eeuw bereiken zal, datgene, waar de girondijn van de achttiende van droomde en sprak?

Gij moest de moeite eens nemen, die ik mij veroorloofde, en lezen eens de redevoeringen en de geschriften van de girondijnse valse profeten der achttiende eeuw.

Ik maak me sterk, dat gij er zo maar een rede uit kunt distilleren, die sprekend gelijkt op wat er, vooral op internationaal gebied, van allen, van christelijke en niet-christelijke kant, wordt gepredikt dag in, dag uit.

Dit was het fata morgana, dat een verblind Europa in de achttiende eeuw naliep en zich stortte in al de ellenden van revolutie, en oorlog op oorlog.

In het dagblad „Trouw“ las ik, dat er moet zijn het Europees zwaard.

Welnu, dat was er toen in optima forma, eerst van de geestdriftige jacobijnse jeugd, daarna van Napoleon.

De Franse minister van buitenlandse zaken heeft er een dezer dagen met trots aan herinnerd. En — niemand weersprak hem.

Op de deputatenvergadering der a.r. partij is nog bezwaar geuit tegen het federalisme, dat droomt van een nieuwe staat West-Europa, voorbereiding voor de vrede van de wereldstaat.

Bij het graf van Prof. Holwerda.

Als wezen....

Gij hebt ons wéér geslagen
nu Gij hém van ons nam....
Heer, om 't te können dragen....
wil Gij ons allen schragen,
er rijzen zoóveel vragen
nu Ge' ons óók hém ontnam.

Maar, Heer, wij moeten stil zijn
voor Uwen Heil'gen wil....
Gij hebt ons wéél geslagen
maar niet uit lust tot plagen,
neem Gij die véle vragen
dan weg en maak ons stil.

Laat, Heer, bij deze graven
ons oog het gráf ontliên....
Gij had hun beider leven
slechts voor Uw Dienst gegeven
zij leerd' ons in hun leven
alléén op Jezus zien!

A. JAMOEL—HORJUS.

En nu lees ik in een verslag van deze vergadering, dat de voorzitter van het centraal comité het bezwaar heeft ontmoet met de opmerking dat de nationale souvereiniteit alleen betrekking heeft op de nationale, en niet op de internationale zaak.

Het lijkt mij haast onmogelijk, dat dit werd gezegd en geslikt.

Want de werkelijkheid is natuurlijk, dit kan niemand, die even nadenkt, loochenen, precies omgekeerd.

De nationale souvereiniteit, zoals men dan de souvereiniteit van het huis van Oranje thans noemt, komt juist aan de orde niet in nationaal verband, want daar is niemand, die deze souvereiniteit thans belagt, maar in verhouding tot andere volken en natien.

Juist in het internationale gaat het om de strijd voor de nationale souvereiniteit en de nationale zelfstandigheid.

Een diplomaat, gezant bij een andere mogendheid, zou eens van deze onderstelling moeten uitgaan. Kon men ongelukkiger verdediger van onze belangen vinden?

Deze onzin is nog nimmer verteld, voorzover ik weet.

Een ieder begrijpt toch dat ik mijn zelfstandigheid juist heb te handhaven als ik in verband treedt met anderen. De oude diplomaten plachten te zeggen: men kan alleen steunen tegen datgene wat weerstand biedt.

Juist in de internationale verhoudingen gaat het er om, de nationale zelfstandigheid en de nationale souvereiniteit ongeschonden te bewaren. Daarvoor hebben wij ons ministerie van buitenlandse zaken, en onze gezanten en consuls allerwege.

Indien nu de miskenning van deze waarheid de antirevolutionaire wijsheid zoude zijn voor deze dag, wie zou dan daarin nog enig vertrouwen kunnen hebben?

Maar hier stulten wij juist op het groot gevaar van het huidige pacifisme.

Het heeft voor de ordeningen Gods, voor wat Hij tot de voortgang van de geschiedenis der mensheid nodig heeft geacht, generlei respect meer. Het ziet voorbij dat het juist de grote liefde voor de nationale zelfstandigheid was, — vrucht der Reformatie —, die Europa — geen historicus die dit weerspreekt voorzover ik weet — in weerwil van alle strijd sterk heeft gemaakt en in staat heeft gesteld de wereld te beheersen, zoals men het eertijds van het klein Europa placht te zeggen.

Zonder die geschiedenis van veel strijd, maar ook

van veel zegen, zou Europa zijn ingezonken, als dit met het geweldige Azië het geval was.

Dit te aanvaarden heeft met het revolutionair nationalisme, dat na de Franse revolutie opkwam, en dat niet dan leugen was, niets te maken. Want daarin was de verwerping van het Woord des Heren, en de haat tegen Zijn kerk, en feitelijk de camouflage voor het werkelijk begeren naar de wereldmacht.

Een volk, dat bang wordt voor zijn geschiedenis, is verloren.

Dat een Amerikaan Europa niet begrijpt kan men hem niet al te kwalijk nemen. Zelfs een Engelsman heeft er moeite mee.

Denk maar eens aan de ongelukken, die Wilsons politiek over ons werelddeel bracht, en werd hij niet toegejuicht als de grote redder? En aan het feit, dat een Lloyd George in Versailles rustig meedeed met al dat verscheuren van wat werkelijk nog vastheid bood voor de Europese verhoudingen, waardoor men geen enkele kwestie oploste, maar er vele nieuwe bij wrocht.

De tweede wereldoorlog was vrucht van de vrede van Versailles, die ook al werd geprezen als brengen de democratie en geluk en vrede voor altijd in heel de wereld.

Ik wil U nog wel eens van al die valse profetie verhalen.

Zij lijkt als twee druppelen waters op wat thans over heel de wereld als de hoogste wijsheid verkondigd en toegejuicht wordt.

Maar nu vraag ik: moeten zij, die zeggen: steunen de op de Bijbel verdedigen wij de vrijheid — en ook de vrede — nu plaats nemen in de rijen van humanisten en socialist, en waarlijk vertrouwen hechten aan wat de eeuwen door niet dan valse profetie bleek te zijn, die precies het omgekeerde bracht van wat men beloofde?

Ik hoorde een radiogesprek over het goede, dat Amerika ons bracht. Daar is zeker veel goeds van te zeggen, hoewel het kwade er ook is, maar als men dan verneemt, dat het juist de antirevolutionair was, die als het hoogste van datgene, wat in de Amerikanen te prijzen viel, hun „idealisme“ roemde, ja juist dat idealisme — dan wrijft men zich toch even de ogen uit en zegt: wat is dat nu?

De ergste blinden, zegt Dickens, ergens in zijn „Little Dorrit“, zijn diegenen, die niet willen zien.

Ik moet eerlijk zeggen al deze dingen met de grootst mogelijke verbazing te vernemen. Men wil niet meer

Wijzigingen Handboek 1952

- Blz. 57 BUSSUM. Adres kerkeraad: W. Vos, Batterijlaan 23. (7)
Blz. 65 WORMERVEER. Penningmeester diaconie: N. H. van Delft, Delistraat 20. (8)
Blz. 71 ALBLASSERDAM. Adres kerkeraad: G. Vos, Zeevaartsr. 19. Tel. K 1859—257. (9)
Blz. 73 SLIEDRECHT. Adres kerkeraad: I. E. de Heer, Burg. Drijberplein 39. (10)
Blz. 80 ZOETERMEER. Adres kerkeraad en diaconie: P. Vermeer, Stationsstraat 164. (11)
Blz. 90 SCHOONDIJKE. Adres kerkeraad: A. de Ruyter, Fred. Hendrikstr. 1, Oostburg. (12)
Blz. 92 's-HERTOGENBOSCH. Penningm. Kerk: G. Dorenbos, Engelseweg 30, Postr. 589802 t.n.v. Geref. Kerk Den Bosch. Diensten te Tilburg ook om 8.45 uur. (13)
Blz. 94 DEPUTATEN CLASSIS. Hulpbeh. kerken binnen de classis: ds W. Vreugdenhil. (14)
Blz. 96 DEPUTATEN CORRESP. BUITENL. KERKEN. Adres ds Doekes: Gijbrecht van Amstelsstraat 9, Hilversum. (15)
Blz. 102 STICHTING FIN. VERZORGING ENZ. Penningm.: C. Lettinga, Taco Mesdagplein 9, Achter „kantoor“ (te vervangen door bureau) moet thans staan: Bureau: Brugstraat 32, Groningen. Tel. K 5900—31532. Alle correspondentie te zenden aan het bureau-adres Brugstr. 32. (Ook de laatste regel van blz. 103 veranderen in Brugstraat 32). (16)
Blz. 103 COLLECTEN. De Synode te Kampen heeft een besluit genomen om aan de kerken te adviseren voor de Opleiding tot de Dienst des Woords voortaan 5 collecten per jaar te houden. De kerken worden verzocht dit advies op te volgen en ingaande 1952 voortaan 5 collecten te houden. Deze moeten worden afgedragen aan de classiscale correspondent. (Zie voor naam en adres onder elke classis in dit jaarboekje). Dringend wordt verzocht elke collecte direct te storten en steeds te vermelden op het girostrookje of het de 1e, 2e, 3e, 4e of 5e collecte van het betreffende kalenderjaar is. De laatste collecte dient zo mogelijk uiterlijk 1 December van elk jaar te worden gestort. Opdat de boekhouders van de kerken het bovenstaande kunnen uitvoeren worden de kerkeraden verzocht de jaarlijkse collectenlijst zo samen te stellen, dat storting der laatste collecte op 1 December mogelijk is. (17)
Blz. 115 MESOZ, AFD. Z.-HOLLAND. Penningmeester: C. C. de Waal, Hoogstraat 80, Vlaardingen. Postr. 586147 t.n.v. Penn. v. d. afd. Z.-Holland v. d. stichting Mesoz. Telefoonnr van de secretaris L. A. Kouwenhoven: K 2532—7700. (18)
Blz. 119 KAMPEN. Tweede contactadres: H. van Eunen, L. de Collignystraat 37. (19)
Blz. 128 ONS POLITEUMA. Adm. adres: G. Vink, Van Heutlaan 21, Apeldoorn. (20)